

Imenovani vrli naš provizor pa seveda sovraži tudi iz cele duše vse, kar je nemškega. Gospod provizor, kaj pa bi bilo postalo iz tebe, ako se ne bi bil naučil svoj čas nemščine? Zakaj pa si si poiskal ti boljši kruh? Nam ubogim kmetom in našim otrokom pa zabranjuješ nemščino? Seve ti nimaš otrok in jih po cerkvenih odredb ne smeš imeti in zavoljo tega misliš, da smeš hujskati proti nemščini koliko se ti poljubi. Toda, pomisliti moraš, da je nam potrebno skrbeti za naše otroke, da moramo mi na to paziti, da se bode naučila naša deca tudi še drugega deželnega jezika, jezika, ki ga bode svoj čas potrebovala v življenju, kakor vsakdanji kruh! — Če pride kdo k našemu provizorju s kakim nemškim pismom ali računom, postane ta gospod razburjen in vendar vemo, da se provizor prav rad poslužuje včasih sam nemškega jezika. Ko je župnik umrl, naročil je provizor kot tedajni kaplan celo 10 sodčkov pive in to v nemškem jeziku. Zakaj pa je tukaj bila „ta presneta nemška špraha“ dobra? — Ker ravno omenimo pivo, naj še nam bode dovoljeno nekaj pripomniti. Farška cunja „Mir“ je v številki z dne 2. novembra iz Žitarevasi pisala tudi, da je neki kmet blizu Šent Vida pustil streljati, ko je izvedel, da je g. Seifríz izvoljen državnozbornim poslancem. Pisalo je imenovani farško glasilo, da je g. Seifríz temu kmetu dal za to sodček piva in da se je v hiši dotičnega kmeta plesalo tako, kakor so Izraelci plesali svoj čas okoli zlatega teleta. Smrdljivi farški list na to psuje kmeta in ga imenuje, da je bil on sam tisto tele. Nesramni lažnjivci, se svojo nesramno pisarijo vred! Resnici na ljubo povemo le to, da je dotični kmet zares pustil streljati iz veselja, da je izvoljen gospod Seifríz, da pa nikdar in nigdar ni dobil ničesar za to. Kar pa se psovke tele tiče, katero je vrgel brezobzirno farški list kmetu poštenjaku v obraz, naj vedo še druge dežele, da imamo na Koroškem zares telet in sicer krščenih dovolj, ta pa so vsi tisti, ki se dajo mlademu, neizkušenemu kaplančku voditi za nos, nadalje tisti, ki nočejo sprevideti, da cela koroška prvaška in farška druhal skrbi le za lasten svoj nikdar dovolj polni žep, da je nedosežno delavna v iskoriščevanju našega že itak ubogega ljudstva. — Da še poročam nadalje o pivo vedite dragi bralci, da se ga je zares za časa naših zadnjih volitev na Koroškem dovolj popilo, toda ne od naprednjakov, temveč od klerikalcev. Tako n. pr. v Šent Vidu in sicer saj vemo na čegav račun. Ko je zmanjkalo pive šel je neki strasten pristaš klerikalne stranke svojega navdušenja celo v gnojnico hladit, drugi pa je obležal sredi sobe kot pristen, klerikalen gost. — Naj se konečno omenimo, kako se je godilo našemu provizorju v Pokrčah vasi blizu Grabšlanja pri shodu, prirejenem od koroške kmetske zveze pred volitvami. Doma na prižnici je rekel ta gospod, da mora iti k inštalaciji tamošnjega župnika. Seveda pa je moral obiskati tudi omenjeni shod, na katerim se je pa obnašal prav značilno. Celó nek župnik je odkrito grajal to njegovo obnašanje. Trdi se celo, da so prišle neke

tuje roke v prav toplo dotiko z ušesi tega vzorne Kristusovega duhovnika. Lep izged! Še nekaj, bomo spoznali, kake manire se je ta gospod naučil v šolah. Po nekem krstu je rekel v gostilnavroči babici (hebami) ki je bila iz Mohlič, ki so kmetje večinoma naprednjaki, doma: „No, mohlički krafl!“ Gospodek, mi te svarimo, da tacega ne izustiš več, drugače te zgrabi kaka pošeta mohlička roka še bolj temeljito za učesa, kakor je to zgodilo v Pokrčah in ti pokaže, da tudi „žegnanim“ ustam farškega hujskača devolje zmerjati napredno mislečih kmetov. Za danes hočem skleniti, obljubimo pa, da bomo od sihmal brezobzirno poročali vsako lumparijo, katero bodejo poročili v naši bližnji okolici naši klerikalčki.

Šentvidemski naprednjaki.

Spodnještajerske novice.

Župnik Kunci — postaja mehek. Našim bralcem dobro znani župnik Kunci od Sv. Jurija ob Ščavnici pisal je nekemu ptujskemu gospodu pismo, prosil ga, naj bi ta uplival na naše uredništvo, da ne priobčevali več dopisov o njegovi osebi, češ, dotični dopise o njem pošilja neki mežnar od Sv. Jurija to iz golj. sovražtva, izvirajočega iz tega ker se morala dotičnemu mežnarju svoj čas služba odpovedati. Kunci, o ti nedolžna duša ti, vedi, da na mežnar nigdar ni poslal nikakega dopisa in mi svetujemo, da pustiš dotičnika čisto pri miru, k bodeš drugače obremenil zopet svojo vest in sicer tem, da bodeš pustil občutiti svoje preganjanje sovražtvo popolnoma nedolžnemu človeku. Nadalje svetujemo upliva t i na svoje farane in sicer tak da jim ne bode treba o tebi kaj slabega poročati. Postani zopet pravi Kristusov duhovnik, ne hujskar in ne ščuvaj proti tistim faranom, ki so drugega mišljenja, kakor si ti in — Bosna bo mirna! Bo prepričan Kunci, da bi mi mnogo rajši poročali tebi le dobre vesti in da smo priobčili vse dopise tebi le zavoljo tega, ker še nikakor nismo zgubili upanja, da se konečno vrneš v prid svojim faranom zopet na pravo pot! Tvoje dotično pismo nam kaže da še se ti nikakor in zatrló popolno čustvo dobro, da še gojiš v srcu pošteno mišljenje! Ne ubogaj svoje srce in ni se ti bati, da bi te pekla vest, vsi tvoji farani te bodo čislali, čislalo te na uredništvo, ki bo ponosno na to, da je pomagalo spraviti zopet nazaj v naročje naše svete cerkve duhovnika, ki je bil zabredel le zaabiti vsled tujega vpliva na kriva pota!

Utopljenec. Dne 27. p. m. je našel neki brodnik v Brežicah ko je izkal drva, utopljenca v Savi. Utopljenec je ležal najbrž že delj časa v vodi, ki je trupljo bilo že skoraj popolnoma strohnelo. Okoli pasa imel je privezan jermen in so slutiti, da je najbrž pri kopanju utonil. Do sedaj še se ni zamožgnati kdo da je.

Sv. Anton v Slov. gor. Joj, joj, kaj bode, sv. Antonu je vojska. Kaplan Lašpohar strela

ključa. Če bi z kanoni, bi se v Ptuju vse streslo in zrušilo. Ima baje dober vojni načrt od sv. Benedikta. Več se še sedaj ne more zvedeti.

Ptuj. Gostilničar Weissenstein je preselil je svojo gostilno v Allerheiligengasse, kjer je bila preje gostilna Petovar. Opozarjamo na naznanilo.

Vinski sejem v Sv. Barbari v Halozah. Vinogradniki završke in barbarške fare so se 29. p. m. zbrali in sklenili, prirediti vinski sejem, kateri se bode vršil v četrtek, dne 14. decembra t. l. tukaj pri Sv. Barbari. Da se store vse potrebne priprave, se je izvolil odbor 14 mož. Na dan sejma bodo omenjeni tudi preskrbeli vsakemu kupcu brezplačen voz z eno uro oddaljene železniške postaje Možganjci in tudi nazaj, če le svoj prihod prej naznani tukajšnjemu občinskemu uradu. Obiskovalci sejma ne bode toraj imeli ta dan nobenih stroškov razven tistih na železnici, če že na sejmu kaj kupijo ali ne. Še več! V prostrani dvorani bodo imeli posestniki svoje blago razstavljeno in na vsaki steklenici bode tudi napisana množina, cena in označen bode tudi vrh, od koder bode dotično vino, in če kupcu ne bi ugajalo, da ide sam pečatit, oziroma pretakat kupljeno vino, mu tudi to preskrbi odbor. Če upoštevamo te ugodnosti in naposled tudi to, da je zrastle letos tukaj izvrstna kapljica, da bodo cene nizke in da bode gotovo čez 190 vinogradnikov ponujalo do 3000 hl in več pristnega in okusnega vina — pokvarjen ali drugače slab pridelek bode od sejma izključen — se je nadejati mnogobrojne udeležbe. Sejem pa bode ugajal producentom, ker bodo tako hitreje svoje blago spetali in tudi kupcem, ker bode imeli brez posebnih stroškov mnogo različnega a zajamčeno pristnega vina na razpolago.

Naše naročnike prosimo, da pri pošiljlatvi naročnine zapišejo številko, ki jo ima naslov. Novi naročniki naj omenijo, da so novi. Če kedo za drugega naročnino pošlje, naj natanko napiše, za koga da plača. Posebno prosimo, da nam natanko pišejo naslov (adres.) Štajerc stane na leto 2 K in se naj pošlje denar na „Upravišтво Štajerca“ (Verwaltung des Štajerc) naprej. Naročniki v Nemčiji in Ameriki plačaja na leto 3 K naročnine. Na mestu da daste 2 K za „Mohorjeve knjige“ in s tem podpirate največje klerikalno podjetje, naročite si „Štajerca.“ Stare naročnike prosimo, da nam pridno nabirajo nove naročnike in naročnino ob novem letu ponovijo.

Slov. Gospodar toži, da izostajajo nemški kupci in da je ljudstvo v veliki zadregi, ker ne more ničesar prodati. Glej, glej! Kdo pa je temu kriv? Vse to narodni hujšaki in v prvi vrsti „Gospodar“ sam, ki vedno hujškajo proti Nemcem. Za zahvalo, naj bi še potem nemški kupci prihajali v take kraje. Mnogo mnogo škode je že naredila ta hujškarija farjev in prvakov našim kmetom. V farovžu ali v pisarni prvaškega dohtarja še kmet nikdar ničesar ni prodal. Toraj spodite kmetje take hujšake, recite, vi hočete mir in prišli bodejo spet trgovci iz vseh krajev. Kako pa bi sedaj prišli, da, morebiti se celo ne upajo. Nemška beseda je prvakom trn v peti, odločno rečejo,

da ne sprejemajo nemških dopisov — a nemški groši se jim zelo svetijo.

Sv. Marko pri Ptuj. Slišali smo, da kaplan še vedno fehta. Spodite ga z besedami, sami potrebu-jemo denarja, sami imamo potrebščine. Zima je tukaj in žalostni časi nam ne dovolijo meni tebi nič in za nič denarje darovati.

Sv. Anton v Slov. goricah, Z veseljem pozdravljamo naše naprednjake v Sv. Antonu. Le tako naprej, покаžite, da ste že siti regimenta farjev in prvakov. Držite se le naprednega gesla, bodite neumorni v zanaprej v boju za luč in vselej ostanite sovražniki vsake teme.

Surovi fanti. Iz Sv. Petra pri Mariboru se nam poroča: Brata Franc in Janez Neuvirt sta znana pretepača in sta že večkrat radi tega v zaporu bili. V nedeljo sta z večimi drugimi viničarskimi sini okoli 11 po noči šla k hiši viničarja Knupleš in tamkaj razsajala. Eden sin viničarja je šel iz hiše gledat kaj da je. Takoj so ga suroveži obkolnili, ter ga z noži na vratu in rami težko ranili. Na njegovo kričanje prišel je oče vun in tudi tega so takoj začeli pretepavati. Z nožem dobil je en bodež v pljuča. Med tem prišel je tudi drugi sin in tako se mu je zgodilo, kakor prejšnima. Vse tri so težko ranjene pripeljali v mariborsko bolnišnico. Brata Neuvirt in pridni sodrugi so že pod ključem.

Doktor Brumen — zopet obsojen. Naš veliki prijatelj prvaški doktor Brumen, sodnijsko znani o v a d u h, jo je dne 28. p. m. zopet prav pošteno izkupil. Bil je namreč obsojen od okrajne sodnije v Gracu na štiri tedne zopora, poostrenega v vsakem tednu z enim postom. Posestnik Martin Hradiš in njegova žena Liza od Sv. Lovrenca v Slov. gor. imela sta opraviti v pisarni doktorja Brumena v neki zadevi, tičoč se zavarovanja pri „Slaviji“, znanem češkem zavarovalnem društvu. Seveda si je doktor Brumen, kot navdušen slovenski prvak prizadeval na vse kriplje, da ne bi trpela Slavija kake škode. Cela zadeva pa je začela Hradišu in njegovi ženi prav po prvaškem smrdeti. (Brumen je namreč med drugim tudi povdarjal, da bode nraunal celo zadevo brezplačno, potem pa je zahteval 28 kron.) Zavoljo tega šla sta Martin in Liza Hradiš k doktorju pl. Plachki in ga prosila za nasvet in ga tudi dobila. Jezen črez to poslal je takoj doktor Brumen vlogo na odvetniško zbornico v Gradcu in v tej med drugim rekel, da mu je dr. pl. Plachki škodo povzročil. Radi tega tožil je gospod doktor pl. Plachki doktora Brumen radi žale-nja časti in bila je prva obravnava 9. p. m. in druga vršila se je 28. p. m. in sicer obe v Gradcu. Dr. Brumen je pri obravnavi rekel, da ni hotel doktora pl. Plachki žaliti in da tega ni namerjaval i. t. d. Dr. Brumena, ki je že 8 krat bil radi žale-nja časti sodnijsko kaznovan, obsodil je sodnik na 4 tedne zopora z enim postom vsak teden. Radovedni smo, kedaj bo imel doktor Brumen dovolj.

Porotne obravnave v Mariboru. Zaradi zavrata-nega umora obsodilo je sodišče posestnika Fr anceta Plohl iz Gabernika v smrt na vislicah. Z ženo je

nekoliko časa v miru živel a kmalu je prišlo do preprirov in nazadnje je Plohl svojo ženo z puško ustrelil. — Dekla Ana Bauer iz Sv. Petra pri Mariboru obsodili so na 5 let težke ječe, ker je 5 krat poskusila zažgati hišo pekovskega mojstra Grazer v Ormožu, kjer je služila. — Matjaš Kocjan, delavec iz Novevesi, udaril je v Mariboru na Lendplatz-u z ključem tako močno Mih. Oscišnika, da je ta za 4 dni umrl. Kocjan obsojen je na 8 mesecev težke ječe. — Jurij in Jožef Habjanič iz Podlehnikarja ustrelila sta na cesti pri Mariboru delavca Kapfenstemerja in delavca Žižeka na glavi ranila. Sodišče obsodilo je Jurja Habjaniča na 10 mesecev težke ječe, Jožefa Habjaniča na 8 mesecev težke ječe. — 53 letni delavec Anton Ahec iz Cvetkovec zažgal je gospodarsko poslopje in hišo svoje nekdanje gospodinje Marije Rep v Oslušofcih. Zgorela so vsa poslopja, potem ena krava, 2 telci, več svinj, krma in druge premičnine. Škoda znaša 5170 K. Ahec bil je 15¹/₂ let hlapec pri Mariji Repa a v poletju je moral službo zapustiti, ker je začel pijančevati. Iz jeze je potem užgal pri Mariji Rep. Sodišče obsodilo ga je na 8 let težke ječe. — Ana Komes, doma iz Višnice na Hrovačkem, dekla pri Blas-u v Sv. Barbari v Halozah obsodili so zaradi detomora na 2¹/₂ leta težke ječe. Ona je porodila in potem otroka umorila ter ga skrila.

Upravništvo Štajerca opozarja, da nikdo nima pravice naročnino ali denar za oznanila sprejeti. Plačs ima samo tedaj veljavo, če se pošlje s pošto na upravništvo ali osebno v pisarni plača. Upravništvo ni odgovorno, če kedo drugemu plača in lista potem ne dobi. Tedaj pozor!

Koroške vesti.

Od vrbskega (celovškega) jezera. (Wörthersee)

Sovražstvo na mesto ljubezni sejejo naši duhovni najnovejše mode in fehtarija, večna fehtarija je na videz glavni smoter njihovega apostolskega poslanstva. Seveda, da v tem smislu in sicer le izključno v tem smislu „deluje“ tudi njih časopisje. Ako bere kdo n. pr. našo koroško farško cunjo, ki si je izvolila prav ironično ime, namreč: „Mir,“ ne najde v njej pač ničesar družega, kakor najzagrizenejše napade na poštene delavne uradnike, učitelje, mestjane in kmete, same pridne davkoplačevalce ali pa k večjemu še najde v njej priobčene fehtarije za prispevke k popravljanju farovžev, cerkev, k zidanju farških šol, farških trgovin itd. Zares človeku in naj bi še bil tako navdušen narodnjak se studi ta list in vsakdor ga položi takoj v stran, do grla sit farškega duha, ki veje na podlagi narodnosti iz predalov tega, zares skrajno umazanega glasila naših črnih, oziroma rudečih kolarjev. Zadnja volitev znanega prijatelja ljudstva g. Seifriz-a deželnozborskim poslancem pa je zmešala zahrbtnikom imenovane farške cunje popolnoma možgani. Na nesramen, brezvesten način napada vsakega, kateri ni hotel tako voliti, kakor so to zahtevali naši farji se svojim glasilom vred. Da bodejo uvideli bralci „Štajerca“ nesramnost in

brezvestnost te farške cunje navedemo danes le en slučaj. Na nečuvven način se n. pr. napada od klerikalcev v naši ožji okolici mož poštenjak od pet do glave trgovec in krčmar v Škofičah (Schiefling) ob vrbskem jezeru gospod Martin Bürger. Na nesramen način se ga vpraša, kako se je zamogel predrzniti voliti naprednega kandidata. (Od koder pa vendar le vè imenovan list, koga je volil ta gospod, ko pa je bila volitev tajna? Ali se je v klerikalnih Škofičah znabiti drugače volilo?) Slovenski kmet se svari, da v bodoče ne sme kupiti več ničesar pri gospodu Bürger-ju, prigovarja se mu, naj ne obišče več gostilne tega gospoda, temveč naj zahaja v drugo, klerikalno gostilno in naj kupuje pri drugih, klerikalnih trgovcih. Gospod Bürger je prišel k nam in je še svojo soprogo neumorno delal, da si je prislužil toliko, da pošteno oskrbuje svojo številno družino, vestno je spolnoval vsikdar svoje državljanske dolžnosti, ali potem ne bi smel voliti po svojem prepričanju? In sedaj hoče farška cunja to celo pošteno obitelj ugonobiti, hoče jej odvzeti vsaki zaslužek! Kaj ne, to je skrajno pošteno? Dotičnega dopisnika, klerikalnega tepca v dolgi črni suknji vprašamo: Kako se strinja njegovo počenjanje z tistim zvišenim Božjim naukom, ki se glasi: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe?“ — fej Vas bodi, Vas farizejske duše, ki hočete ugonobiti moža poštenjaka, ugonobiti pridno in delavno ženo, ugonobiti nedolžne otročiče, fej Vas, ki hočete oropati celo pošteno, bogaboječo obitelj vseh dohodkov samo zavoljo tega, ker je eden od te obitelji volil po lastnem svojem prepričanju. — Seveda, da v imenovanih napadih „Mir“ tudi prav po klerikalnem zavija in laže. Obitelji gospoda Bürgerja med drugim tudi predbaciva, da dobavlje, ker je v sorodu z ljubljanskim škofom od njega podpore. (Opomba ur: Aha, potem bi moral g. B. voliti proti svojem prepričanju! Ta zahteva smrdi prav po farškem!) Nasproti temu povdarjamo in sicer na podlagi natančne poizvedbe o tej zadevi, da ljubljanski škof, ki ima za vsako klerikalno podjetje vsikdar dovolj denarja na razpolago, za to obitelj ni storil nigdar ničesar! — Evo Vam toraj dragi bralci „Štajerca“ vzgled klerikalne nestrpnosti, vzgled klerikalne poštenosti! Kmečkemu ljudstvu pa kličemo, naj se ne dà zapeljati farškim brezsrčnežem, naj obišče, kakor do sedaj pošteno trgovino in krčmo g. Bürgerja in naj se ogiblje vsega tistega, kar mu priporočajo podli farški sebičneži, zakaj h čemu nam ti druhal svetuje, to še ni bilo nigdar in nigdar ne bo ljudstvu v blagor, pač pa vsikdar v spopševanje črnih namenov! Vrbski naprednjaki.

(Opomba uredništva: „Mirovo“ postopanje v tej zadevi ni ničesar družega, kakor navadni bojkot, in tega prepoveduje postava. Dajte vendar tej farški klepetulji pri bodoči najmanjši priliki pokazati pred javnim sodiščem, da se mora i ona držati postav! Ali merodajni krogi v Celovcu dremljejo, da pustijo pravi pravcati bojkot poštenjaka natisniti in razširjevati? Prosimo, poročajte nam natanko še nadalje, in videli bodejo, če bodejo „Štajerčeve“ zaušnice